

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Utbildningsplan

Juristprogrammet Law Programme

Programkod:	JALAW
Programmets benämning:	Juristprogrammet Law Programme
Högskolepoäng/ECTS:	270
Beslut om inrättande:	Utbildningsplanen är fastställd av fakultetsnämnden vid fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2017-11-24 att gälla studenter antagna från och med ht 2018.
Undervisningsspråk:	Svenska, men kurser och undervisningsmoment på engelska kan förekomma.
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Examenskategori:	Yrkesexamen
Behörighetskrav:	Grundläggande behörighet samt antingen - områdesbehörighet 1A (Historia 1b eller 1a1 + 1a2, Samhällskunskap 1b eller 1a1 + 1a2) eller - områdesbehörighet 1 (Historia A, Samhällskunskap A).

Inledning

Genom juristprogrammet tillägnar sig studenten god förmåga att tillämpa juridisk metod och lösa juridiska problem. Programmet leder till juristexamen, som är obligatorisk för anställning som domare, åklagare eller advokat men också i allmänhet nödvändig för andra juridiska tjänster i offentlig eller privat regi. Efter genomgången program är studenten väl rustad att utföra juridiskt arbete t.ex. vid domstol, myndigheter, advokatbyråer, inom det privata näringslivet eller ideella organisationer. Utbildningen förbereder även för forskarutbildning i juridik.

Under studierna tillägnar sig studenten goda teoretiska kunskaper såväl inom juridiken och rättsystemet i stort som inom ett valt fördjupningsområde. Som stöd för inläringen ges ett antal föreläsningar per kurs. Vidare utvecklar studenten praktiska juridiska kunskaper genom bland annat problembaserat lärande (PBL), aktivt deltagande vid seminarier, rollspel och

uppsatsskrivande. Inom ramen för de olika kurserna tränar studenten vidare sina färdigheter i skriftlig framställning och muntlig presentation. Under utbildningen tränas studenten även i att utveckla ett etiskt förhållningssätt i den rättsliga praktiken och tillämpningen av rätten.

Utbildningens mål

För juristexamen skall studenten enligt Högskoleförordningen visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att arbeta inom yrken för vilka juristexamen är ett behörighetskrav samt inom annan yrkesverksamhet inom det juridiska området som förutsätter sådan kunskap och förmåga.

Kunskap och förståelse

För juristexamen skall studenten

- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund samt insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete,
- visa fördjupad kunskap i och förståelse av centrala juridiska ämnen samt kunskap i andra ämnen som är av särskild betydelse för tillämpningen av de juridiska kunskaperna,
- visa kännedom om rättssystemets roll nationellt och internationellt,
- visa kunskap om sådana samhälls- och familjeförhållanden som påverkar kvinnors och mäns livsbetingelser, och
- visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer.

Färdighet och förmåga

För juristexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att tillämpa kunskap samt att göra kvalificerade bedömningar,
- visa fördjupad förmåga att använda olika tolknings- och tillämpningsmetoder inom juridik,
- visa förmåga att systematiskt, kritiskt och självständigt identifiera, formulera och analysera frågeställningar samt planera och genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar,
- visa förmåga att arbeta såväl individuellt som i samverkan med andra och
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser i dialog med olika grupper.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För juristexamen skall studenten

- visa förmåga att inom området göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga och samhälleliga frågor, såsom de mänskliga rättigheterna och etiska aspekter,
- visa förmåga till ett självständigt och kritiskt förhållningssätt gentemot rättssystemet,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

Självständigt arbete (examensarbete)

För juristexamen skall studenten enligt Högskoleförordningen inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng.

Lokala mål

Utöver ovanstående mål gäller som lokala mål för juristexamen på Handelshögskolan vid Karlstads universitet att studenten skall

- visa fördjupade kunskaper inom något av de valda profileringsspåren,
- visa goda kunskaper i att söka rättsligt källmaterial och
- kunna använda sina juridiska färdigheter på arbetsuppgifter vid företag eller myndighet samt tillgodogöra sig relevant rättslig erfarenhet från praktikplacering hos företag eller myndighet.

Utbildningens uppläggning

Juristprogrammet omfattar totalt 270 högskolepoäng (hp), vilket motsvarar 4 ½ års heltidsstudier. De första tre åren läses obligatoriska kurser på grundnivå om tillsammans 180 hp. Under senare delen av termin 6 väljer studenten mellan de två fördjupningsområdena: Affärsjuridik och Humanjuridik. Studenten har platsgaranti till ett av de två fördjupningsområdena. Platsgarantin är dock begränsad såtillvida att det inte är möjligt att garantera studenten plats enligt förstahandsvalet. Däremot garanteras studenten plats på ett av dem, men det finns en begränsad mängd studieplatser (ett 'tak') reserverat för varje fördjupningsområde motsvarande hälften av antalet årsstudenter.

Under det fjärde året kan studenten ägna 1 ½ termin (45 hp) åt att fördjupa sig ytterligare inom Affärsjuridik eller Humanjuridik eller välja något av de två kompletterande profileringsspåren: Skatterätt och Praktisk process. Studenten har platsgaranti till ett av de valbara profileringsspåren. Platsgarantin är dock även här begränsad såtillvida att det inte är möjligt att garantera studenten plats enligt förstahandsvalet. Däremot garanteras studenten plats på ett av profileringsspåren, det finns dock en begränsad mängd studieplatser (ett 'tak') reserverade för varje profileringsspår motsvarande en fjärdedel av antalet årsstudenter.

Det fjärde året avslutas med obligatorisk praktik vid företag eller myndighet, företrädesvis med anknytning till studentens valda profileringsspår, samt obligatorisk kurs i rättsvetenskaplig teori och metod. Under utbildningens sista termin skriver studenten sitt examensarbete, vilket bör ha ämnesmässig koppling till det valda profileringsspåret.

Betyg sätts på juristprogrammet enligt en fyrgradig betygskala, innehållande betygen *Underkänd (U)*, *Godkänd (B)*, *Icke utan beröm godkänd (Ba)* eller *Med beröm godkänd (AB)*.

Utbildningens innehåll¹

Termin 1 (ht)

- *Juridisk grund och allmän rättslära I (15 hp)* Kursen behandlar de juridiska grunderna för den svenska rättsordningen och introducerar grundläggande civil-, förvaltnings-, familje- och processrätt. Vidare behandlas rättskällor, rättskällevärdet och grundläggande juridisk metod samt kännedom om den svenska rättshistorien. I kursen ingår även genusteori och diskrimineringsrätt.

- *Offentlig rätt (15 hp)* Kursen tar upp grunderna i det svenska statsskicket och den offentliga förvaltningen. Kursen behandlar även på grundläggande nivå det kommunala självstyret och kommunalrätten.

Termin 2 (vt)

- *EU-rätt och internationell rätt (7,5 hp)* Kursen behandlar grundläggande internationell rätt, traktaträtt, mänskliga rättigheter och rättsregler vid internationella konflikter. Vidare behandlas konstitutionell EU-rätt och gemenskapsrättens förhållande till nationell lagstiftning. EU-domstolens sammansättning och funktion går igenom.

- *Kontraktsrätt med ersättningsrätt (15 hp)* Kursen behandlar allmän och speciell avtalsrätt, såsom köprätt avseende fast och lös egendom. Vidare behandlas entreprenad, skuldebrevsrätt och mellanmansrätt. Översiktligt behandlas skadestånd- och försäkringsrätt.

---

¹ Här anges ämnesområden. De i programmet ingående kurserna kan ha andra namn.

- *Associationsrätt (7,5 hp)* Kursen innehåller grundläggande kunskaper i de regler som gäller företrädesvis för aktiebolag, men även handels- och kommanditbolag, ideella föreningar och stiftelser behandlas.

Termin 3 (ht)

- *Straffrätt (10 hp)* Kursen fokuseras dels på straffrättens allmänna principer, dels på de olika brottstyperna i brottsbalken samt i specialstraffrätten.

- *Processrätt (20 hp)* Kursen behandlar allmänna processrättsliga principer samt civil- och straffprocess. Specialprocess behandlas översiktligt.

Termin 4 (vt)

- *Förvaltningsrätt och förvaltningsprocess (12 hp)* Kursen innehåller en fördjupning inom rättsområdena allmän förvaltningsrätt, kommunalrätt, speciell förvaltningsrätt och europarätt samt kunskaper om offentlig upphandling. En introduktion ges till miljö- och socialrätt.

- *Familjerätt (8 hp)* Kursen behandlar den grundläggande ekonomiska familjerätten, den rättsliga regleringen av äktenskap och samboende. Även arvs- och testamentsrätt behandlas ingående. Inom den sociala familjerätten behandlas exempelvis barnets bästa, barn och föräldrars rätt till umgänge, adoption samt vårdnad.

- *Allmän rättslära II (10 hp)* Kursen innehåller grundläggande idéhistoria, klassisk och modern rättsteori, insikt i alternativa rättsvetenskapliga perspektiv samt genusrättsvetenskap, rättssociologi och globaliseringsteori. Utrymme ägnas också åt juristens professionsetiska förhållningssätt. Kursen avslutas med ett individuellt uppsatsmoment med tillämpad rättsteori samt ett oppositionsmoment.

Termin 5 (ht)

- *Skatterätt (15 hp)* Kursen behandlar grunderna i den svenska inkomstbeskattningen. Alla de tre inkomstlagen tjänst, kapital och näringsverksamhet behandlas med betoning på rättsliga problem rörande företags- och ägarbeskattning. Även mervärdesskatten tas upp liksom skatteförfarandet.

- *Kredit- och obeståndsrätt (15 hp)* Kursen behandlar sakrätt, fordringsrätt och obeståndsjuridik. Konkurs och företagsrekonstruktion går igenom liksom de ekonomiska brotten.

Termin 6 (vt)

- *Arbetsrätt (7,5 hp)* Kursen innehåller grunderna i den arbetsrättsliga regleringen, till exempel anställningsskydd, kollektivavtal och medbestämmande.

Under senare delen av termin 6 (vt II) väljer studenten något av följande två fördjupningsområden; Affärsjuridik och Humanjuridik.

Affärsjuridiskt fördjupningsområde:

- *Marknadsrätt med konkurrensrätt (15 hp)* Kursen behandlar den offentliga regleringen av avtalsvillkor och marknadsföring i konsumentförhållanden. På kursen behandlas även den offentliga regleringen av otillbörlig konkurrens mellan företag, marknadsmissbruk, offentlig upphandling med mera.

- *Immaterialrätt (7,5 hp)* Som immaterialrätt ses bl.a. varumärkesrätt, mönsterrätt, upphovsrätt och patenträtt. Kursen behandlar varumärken, patent, licenser och liknande rättigheter.

Humanjuridiskt fördjupningsområde:

- *Socialrätt (15 hp)* Kursen behandlar de politiska, sociala och ekonomiska dimensioner av rätten som har samband med välfärdsstatlig reglering. Kursen behandlar relationen familj, individ och stat, föreställningar om välfärdsstaten, offentlig och privat verksamhet i förändring, arbete och försörjning. Kursen innehåller centrala delar av den svenska socialrätten, såsom socialtjänsten, socialförsäkringssystemet och hälso- och sjukvårdsrätten. EU:s socialrättsliga lagstiftning behandlas.

- *Barnrätt (7,5 hp)* Kursen tar upp barns rättsliga relationer till familj och samhälle med fokus på centrala begrepp som barnets bästa, barnets talerätt och barnets vilja. Dessutom behandlas barnets välfärd, barnets skydd och samhällets bemötande av barn som begår brott. Barnrättsliga källor och beroende av tvärvetenskaplig forskning behandlas.

Termin 7 (ht)

Under terminen läser studenten kurser inom något av följande fyra profileringsspår; Affärsjuridik, Humanjuridik, Praktisk process, Skatterätt.

För antagning till kurser inom profileringsspåren Affärsjuridik och Humanjuridik krävs att respektive inriktning lästs under termin 6. Profileringsspåren Praktisk process och Skatterätt är dock öppna för studenter oavsett vald inriktning under termin 6.

Affärsjuridik:

- *Affärsjuridisk fördjupning (30 hp)*

Humanjuridik:

- *Socialt arbete (15 hp)*

- *Miljörätt och social hållbarhet (15 hp)*

Praktisk process:

- *Processrättslig fördjupning (30 hp)*

Skatterätt:

- *Skatterätt II (15 hp)*

- *Skatterätt III (15 hp)*

Termin 8 (vt)

Under första delen av terminen läser studenten vidare inom tidigare valt profileringsområde.

Affärsjuridik:

- *Obeståndsrättslig fördjupning (15 hp)*

Humanjuridik:

- *Migrationsrätt (15 hp)*

Praktisk process:

- *Processrättslig fördjupning (15 hp)*

Skatterätt:

- *Skatterätt IV (15 hp)*

Terminen avslutas med följande obligatoriska kurser:

.- *Praktik (7,5 hp)* Kursen innebär att studenterna under fem veckor praktiserar hos företag, myndigheter, organisationer eller föreningar. Praktikplatsen bör ha anknytning till studentens valda fördjupningsprofil. Kursen avslutas med författandet av en skriftlig rapport över praktiken.

- *Allmän rättslära III (7,5 hp)* Inför det avslutande examensarbetet problematiseras rättsdogmatisk metod och alternativa rättsvetenskapliga metoder kopplade till olika teoretiska perspektiv. På kursen behandlas metodologisk medvetenhet, vilket ger möjlighet till mång- eller tvärvetenskaplig bredd i examensarbetet.

Termin 9 (ht)

- *Examensarbete (30 hp)* Kursen avser ett självständigt skriftligt examensarbete på avancerad nivå. Kursen omfattar deltagande i obligatoriska seminarier och föreläsningar. Vid kursstart ges en introduktionsföreläsning som följs av fler föreläsningar som handlar om uppsatsskrivande. Kursen avslutas med försvar av den egna uppsatsen samt opponering på annan students uppsats under obligatoriska oppositionsseminarier.

Examensintyg

Studenter som skriver examensarbetet inom något av de fyra profileringsspåren som har valts under termin 7 och 8 kommer att ha möjlighet att erhålla ett intyg över genomgången specialisering, såsom ”juristexamen med inriktning mot affärsjuridik”, ”juristexamen med inriktning mot skatterätt”, ”juristexamen med inriktning mot humanjuridik” eller ”juristexamen med inriktning mot praktisk processrätt.” Särskilt intyg utfärdas av programledaren eller annan behörig personal.

Förkunskapskrav inom programmet

För antagning till kurserna på terminerna 3 och 4 krävs 30 hp från termin 1 och 15 hp från termin 2.

För antagning till kurserna på terminerna 5 och 6 krävs 60 hp från terminerna 1-2 och 30 hp från terminerna 3-4.

För antagning till kurserna på terminerna 7 och 8 krävs 60 hp från terminerna 1-2 och 90 hp från terminerna 3-6. För de enskilda kurserna uppställs särskilda behörighetskrav.

För tillträde till examensarbetet krävs 210 hp inom programmet.

Examensbenämning

Juristexamen

Master of Laws (LL.M.)

Tillgodoräknande av kurs

Student äger enligt högskoleförordningen kap 6 §§6-8 efter prövning rätt att tillgodoräkna sig tidigare studier.

Övrigt

Regler för grundutbildningen vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.

Tidigare version av utbildningsplanen fastställd:

2017-02-09, dnr HS 2017/03, att gälla från och med ht 2017

År 5	9	Exemensarbete 30 hp				
År 4	8	Allmän rättslära III 7.5 hp				
		Praktik 7.5 hp				
	7	Obeståndsrättslig fördjupning 15 hp	Skatterätt IV 15 hp	Processrättslig fördjupning 45 hp	Migrationsrätt 15 hp	
		Affärsjuridisk fördjupning 30 hp	Skatterätt III 15 hp		Miljö rätt och social hållbarhet 15 hp	
			Skatterätt II 15 hp		Socialt arbete 15 hp	
År 3	6	Immaterialrätt 7.5 hp		Barnrätt 7.5 hp		
		Marknadsrätt 15 hp		Socialrätt 15 hp		
	5	Arbetsrätt 7.5 hp				
		Skatterätt 15 hp				
		Kredit- och obeståndsrätt 15 hp				
År 2	4	Allmän rättslära II 10 hp				
		Familiär rätt 8 hp				
		Förvaltningsrätt och förvaltningsprocess 12 hp				
	3	Straff- och processrätt 30 hp				
År 1	2	Associationsrätt 7.5 hp				
		Kontraktsrätt 15 hp				
		EU-rätt och internationell rätt 7.5 hp				
	1	Offentlig rätt 15 hp				
		Juridisk grund och Allmän rättslära I 15 hp				